

▶ PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

A 2014-2020 KÖZÖTTI ÚJ GENERÁCIÓS PROGRAMOKBAN

A Strukturális Alapok jelenlegi, 2007 és 2013 közötti periódusában a pénzügyi eszközök kibővültek és egyre nagyobb jelentőségre tettek szert, és a következő többéves pénzügyi keret 2014 és 2020 közötti időszaka alatt további mennyiségbeli és jelentőségbeli fejlődés várható.

Az új, 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret operatív programjai várhatóan eredményorientáltabbak lesznek, és kisszámú, de központi témájú célokra fognak összpontosítani az Európa 2020 stratégiára alapozva. Ezt *többek között* a pénzügyi eszközök megfelelő felhasználásával kell megvalósítani. A pénzügyi eszközökkel kapcsolatos rendelkezések és szabályok átdolgozott változatai teljes körűen elkészültek, mind az EU strukturális eszközeinek új szabályozására, mind a EU általános költségvetésénél alkalmazandó új költségvetési rendelethez vonatkozóan.

Az alábbiakban bemutatjuk az irányító hatóságoknak az új generációs programok során alkalmazott pénzügyi eszközök kidolgozásával és felhasználásával kapcsolatos feladatait.

Ex-ante értékelés és programozás

A pénzügyi eszközökhöz az operatív programok általi hozzájárulásnak minden egyes eszköz esetében *ex-ante* értékeléseken kell alapulnia. Az értékelésnek meg kell állapítania az esetleges piaci hiányosságok és az optimálisnál rosszabb befektetési helyzetek jelenlétét, a 2014-2020 közötti szükségessé váló közösségi beruházások szintjét és körét, illetve a szükséges pénzügyi eszközök típusát.

Az értékelések szakaszosan is elvégezhetők, de minden esetben el kell készülniük, mielőtt az irányító hatóságok döntenek a pénzügyi eszközök finanszírozásának kifizetéséről.

Az *ex-ante* értékeléseket el kell küldeni tájékoztatásul a megfelelő operatív program(ok) ellenőrző testületének. Az *ex-ante* értékelések összefoglaló megállapításait és következtetéseit a véglegesítésüket követő három hónapon belül közzé kell tenniük az irányító hatóságoknak.

Az irányító hatóságoknak lehetőségük van arra, hogy az Európai Bizottság közvetlen vagy közvetett igazgatása alatt álló uniós szintű pénzügyi eszközökhöz való hozzájárulások céljára egy külön prioritási tengelyt hozzanak létre a programokban. (Egy ilyen prioritási tengelynél a társfinanszírozási arány akár 100% is lehet.) Azt is megtehetik, hogy külön prioritási tengelyt alkalmaznak a megosztott igazgatású nemzeti vagy regionális szintű pénzügyi eszközökhöz (ebben az esetben a társfinanszírozási arányt 10%-kal növelni kell).

Ha az irányító hatóságok azt tervezik, hogy a pénzügyi eszközöknek külön prioritási tengelyt szentelnek, el kell végezni a megfelelő *ex-ante* értékelés első szakaszát, a kérdéses prioritási tengely teljes költségének becslése érdekében.

A pénzügyi eszközök alkalmazása, irányítása és ellenőrzése

A pénzügyi eszközök alkalmazásakor az irányító hatóságok két lehetőség közül választhatnak:

- vagy a Bizottság közvetlen vagy közvetett igazgatása alatt álló uniós szintű pénzügyi eszközökhöz nyújtanak támogatást – ilyen például a kis- és középvállalkozásokat érintő COSME kezdeményezés, a kutatást és innovációt támogató HORIZON 2020 program, az infrastruktúrát segítő európai összekapcsolódási eszköz, a kulturális és kreatív ágazatok számára készült garanciakeret stb.;
- vagy olyan nemzeti, regionális, transznacionális szintű, illetve határokon átívelő pénzügyi eszközöket finanszíroznak, amelyeket vagy közvetlenül az irányító hatóság kezel (kölcsönök és garanciák esetében), vagy a saját felelősségi körükbe tartoznak.

Amennyiben a pénzügyi eszközök kezelése az irányító hatóság feladatkörébe tartozik, akkor a hatóságnak – vagy szabályosan meghatalmazott képviselőjének – alá kell írnia a választott pénzügyi közvetítővel megkötött finanszírozási megállapodást. Ilyen közvetítő lehet már létező vagy új jogi személy, az EBB vagy más nemzetközi pénzügyintézmény, illetve más alkalmas szervezet.

A pénzügyi eszközök alkalmazásának összes fázisában meg kell felelni a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok előírásainak, a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályokat is beleértve; ezért az irányító hatóság felel.

A pénzügyi eszközök programok általi támogatása – az időközi kifizetések

Az operatív programoktól származó, pénzügyi eszközöket támogató kifizetéseket szakaszolni kell. A Bizottsághoz benyújtott időközi kifizetési kérelmekben szereplő összeg nem haladhatja meg a pénzügyi eszköz támogatására a vonatkozó finanszírozási megállapodásban meghatározott teljes keret 25 %-át.

Az időközi kifizetésekre vonatkozó kérelmek teljesítése csak akkor lehetséges, ha a pénzügyi eszközhöz nyújtott hozzájárulás meghatározott százaléka kifizetésre került, vagy garanciát vállaltak a végső kedvezményezettnek történő kifizetésre.

Az irányító hatóság általi jelentéskészítés

Az irányító hatóságnak évente jelentést kell készítenie a Bizottság számára az egyes pénzügyi eszközök alkalmazásáról, beleértve a kifizetéseket, illetve a végső kedvezményezettek felé vállalt garanciákat, a bevételeket, az elért tőkeáttételt stb. Ezeket a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos jelentéseket a vonatkozó operatív program éves megvalósítási jelentéseihez kell csatolni.

A Bizottságnak 2016-tól kezdődően minden évben összefoglalót kell készítenie az irányító hatóságok által beküldött, a pénzügyi eszközök végrehajtásáról szóló éves jelentéseiből.

Az operatív programok lezárása és az uniós strukturális alapok támogatására fordítható források újbóli felhasználása

Az irányító hatóságoknak kimutatást kell készíteniük a zárás-kori elszámolható költségekről a végleges jelentésnek a pénzügyi eszközökről szóló részében. A zárás-kori elszámolható költségek magukban foglalják a végső kedvezményezettnek ténylegesen kifizetett összegeket, illetve a kifizetésre vállalt garanciákat, a kamattámogatásokat és a garanciadíjak támogatását, a kezelési költségeket, illetve díjakat.

A pénzügyi eszközök operatív programoktól származó támogatásából szerzett kamatot és más bevételeket, valamint a jogosultsági időszak lejártá előtt visszafizetett forrásokat

CDFI-HITELEK („COMMUNITY DEVELOPMENT FINANCE INSTITUTIONS” – KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI PÉNZINTÉZETEK) KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOKNAK, VALAMINT SZOCIÁLIS VÁLLALKOZÁSOKNAK YORKSHIRE ÉS HUMBER RÉGIÓ, EGYESÜLT KIRÁLYSÁG
A CDFI az ERFA támogatását használja arra, hogy 1 000 és 50 000 angol font közötti (1 180 EUR – 59 000 EUR) kisösszegű kölcsönöket biztosítson azoknak a kis- és középvállalkozásoknak, illetve szociális vállalkozásoknak, amelyek nem férnek hozzá a fő finanszírozási forrásokhoz. Az eddig folyósított, körülbelül 4 millió font (4,7 millió euró) ERFA-támogatásnak megfelelő kölcsönökkel 166 vállalkozást hoztak létre és 159 munkahelyet teremtettek, vagy akadályozták meg a megszűnésüket. Az egyik kedvezményezett a Doncaster Refurbish – egy olyan szociális vállalkozás, amely adományozott bútorokat és más háztartási cikkeket újít fel, és helyi szinten értékesíti őket újra.

újra be kell fektetni ugyanabba vagy más pénzügyi eszközökbe az operatív programok célkitűzéseinek megfelelően. Ugyanez a szabály vonatkozik a bevételekre és a pénzeszközök tőke-visszatérítéseire is, a jogosultsági időszak letelte után nyolc évig. A tagállamoknak és az irányító hatóságoknak meg kell tenniük minden olyan intézkedést, ami ezen szabályok helyes alkalmazásához szükséges.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_hu.pdf